

**BELIEFS IN HINDU TRIMURTI :
A CASE STUDY OF MODERN THAI YOUTHS IN BANGKOK**

WICHANCHAI BOONSANG

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ARTS (COMPARATIVE RELIGION)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2007

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

ความเชื่อเกี่ยวกับตรีมูรติในศาสนาพราหมณ์-ฮินดู: กรณีศึกษาวัยรุ่นชาวไทยในกรุงเทพมหานคร
(BELIEFS IN HINDU TRIMURTI: A CASE STUDY OF MODERN THAI YOUTHS IN BANGKOK)

วิชาญชัย บุญแสง 4737788 SHCR/M

ศศ.ม (ศาสนาเปรียบเทียบ)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ปฐมพงษ์ โพธิ์ประสิทธิ์นันท์, D.Phil. (Oxon),
ศิริพร แยมินิล, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อตรีมูรติในศาสนาพราหมณ์-ฮินดู: กรณีศึกษาวัยรุ่นชาวไทยในกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาพัฒนาการความเชื่อตรีมูรติตั้งแต่ยุคพระเวทและการเข้าสู่อาณาจักรไทย 2) เพื่อศึกษาสถานภาพทางพระพุทธศาสนาของวัยรุ่นว่ามีมากน้อยเท่าไร 3) เพื่อศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจในศาสนาพราหมณ์-ฮินดูของวัยรุ่นเป็นอย่างไร 4) เพื่อศึกษาให้รู้ถึงความเชื่อตรีมูรติในศาสนาพราหมณ์-ฮินดูของวัยรุ่นว่ามีแนวโน้มเป็นอย่างไร โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด 398 คน แบ่งเป็น ชาย 192 คน หญิง 206 คน

ผลการวิจัยภาคเอกสารพบว่า พัฒนาการความเชื่อเรื่องตรีมูรติได้พัฒนาการมาตั้งแต่ยุคพระเวทจนกระทั่งได้ปรากฏชัดเจนเป็นตรีมูรติในยุคคัมภีร์ปุราณะและได้แบ่งแยกเป็นนิกายขึ้น โดยเน้นการเคารพเทพของตนเป็นผู้สูงสุด เมื่อศาสนาพราหมณ์-ฮินดูเข้าสู่อาณาจักรไทยความเชื่อตรีมูรติได้เข้ามามีบทบาทต่อวัฒนธรรมและสังคมไทย และสืบทอดมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

ผลการวิจัยภาคสนามพบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความเชื่อตรีมูรติไม่แตกต่างกัน และสถานภาพทางพระพุทธศาสนาของวัยรุ่นอยู่ในระดับปานกลางเฉลี่ยถึงร้อยละ 86.6 โดยวัยรุ่นส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในศาสนาพราหมณ์-ฮินดูถือว่าอยู่ในระดับต่ำเฉลี่ยร้อยละ 49 และมีความเชื่อต่อตรีมูรติอยู่ในระดับปานกลางเฉลี่ยร้อยละ 58.7 วัยรุ่นส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลมาจากสภาพแวดล้อมทางสังคม เพื่อนมีบทบาทต่อการเคารพบูชาตรีมูรติมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 33.17 และวัยรุ่นยังคงกราบไหว้บูชาพระพุทธรูปอยู่ไม่เปลี่ยนแปลง วัยรุ่นมีความเชื่อตรีมูรติเป็นเพียงช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น เพราะวัยรุ่นส่วนใหญ่ร้อยละ 80.4 ไม่มีความคิดที่จะเปลี่ยนศาสนาหันมานับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู สรุปว่า ในปัจจุบันแม้ว่าวัยรุ่นได้มากราบไหว้บูชาตรีมูรติ แต่ก็ไม่ได้คิดที่จะเปลี่ยนไปนับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และยังคงนับถือพระพุทธศาสนาต่อไป

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า วัยรุ่นไทยที่ได้มากราบไหว้บูชาตรีมูรติ ถือได้ว่าเป็นช่วงเวลาหนึ่งที่ต้องการขอสิ่งใดสิ่งหนึ่งเท่านั้น ไม่ได้คิดที่จะเปลี่ยนศาสนาหันมานับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดูแต่อย่างใด ในชีวิตประจำวันวัยรุ่นชาวไทยในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ยังให้ความเคารพกับพระพุทธรูปเหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลง

การวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า สถาบันการศึกษาและผู้ปกครองควรมีความรู้และเข้าใจเรื่องศาสนาชัดเจนให้มากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อที่จะได้เป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดีต่อศิษย์และบุตรหลานของตน ให้มีความรู้ถึงความเชื่อในศาสนาต่าง ๆ และเข้าใจพระพุทธศาสนาให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นต่อไป

BELIEFS IN HINDU TRIMURTI : A CASE STUDY OF MODERN THAI YOUTHS IN BANGKOK**WICHANCHAI BOONSANG 4737788 SHCR/M****M.A. (COMPARATIVE RELIGION)****THESIS ADVISORS: PATHOMPONG BODHIPRASIDDHINAND D.PHIL.
(Oxon), SIRIPORN YAMNIL, PH.D.****ABSTRACT**

This research studies the concept of Trimurti in Brahmanism-Hinduism which is believed among Buddhist Thai youths in Bangkok. The objectives of the study are as follow: 1) to investigate the concept of Brahmanical Trimurti in India until it was brought to Thailand. 2) to study how much Thai youths in Bangkok believe in Buddhism. 3) to study how much Thai youths in Bangkok who are Buddhist by birth learn and understand Brahmanism-Hinduism. 4) to study the tendency of belief in Trimurti among Thai youths. The sample group comprised 192 Thai males and 206 Thai females.

The study shows that the Gods which form part of Trimurti had appeared in India from the Vedic period onwards and the concept of Trimurti itself was prevalent in the Puranic literature. After Brahmanism-Hinduism entered the Kingdom of Thailand, the belief in Trimurti played an important role in Thai traditions and culture from ancient times until today.

The field work study showed that both males and females had the same belief. The study also showed that of all the Thai youths who were studied, most youths [310 persons (86.6%)], were of medium level Buddhist religiosity. Most Thai youths have knowledge of Hinduism at a low level (49%), and believe in Trimurti at a medium level (58.7%). Most Thai youths receive information about the Hindu Trimurti from many sources. Friends are the main sources for them. Thai youths receive information from friends (33.17%). However, all of them still perform Buddhist activities such as worshipping Buddha's images. Most of them Thai youths never think of changing their religion from Buddhism to Hinduism (80.4%), while the rest did not respond to the test.

The research also shows that The Thai youths worship Trimurti only when they wish to gain something temporarily, and that they never intend to convert to Brahmanism-Hinduism. In daily life, these Thai youths still pay respect to Buddha's image. The researcher has recommended that researches on the influence of Hinduism in other areas of Thailand be studied more to bring to light how much Brahmanism-Hinduism has influenced Thais in different areas.

KEY WORDS: BELIEFS / TRIMURTI / THAI YOUTHS**102 P.**